

عنوان مقاله:

تحلیل فضایی عناصر مکانیابی در اراضی پیراشهری مشهد (نمونه موردی توس، مهرگان و شهرک باهنر)

محل انتشار:

مجله آمایش جغرافیایی فضا، دوره 12، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

محمدرضا اخوان عبداللهیان - گروه شهرسازی، واحد مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی، گلپهار، ایران

سیدمسلم سیدالحسینی - گروه شهرسازی، واحد مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد، ایران

تکتم حنایی - گروه شهرسازی، واحد مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد، ایران

فاطمه محمدنیای قرائی - گروه شهرسازی، واحد مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد، ایران

خلاصه مقاله:

در دهه های اخیر کلانشهر مشهد از گسترش و رشد افقی عظیمی برخوردار بوده و ضمیمه شدن روستاهای پیرامون آن به شهر امری معمول بوده است. در همین راستا، مناطق به تازگی شهرنشین شده واقع در حاشیه های شهر که محل اتصال حومه به شهر تلقی می شوند و پیراشهر نامیده شده در قالب توسعه منفصل صرفاً سه ناحیه شهری شامل توس، شهرک شهید باهنر و مهرگان شکل گرفته اند. لذا پژوهش حاضر با رویکردی توصیفی-تحلیلی و مبتنی بر روش های اسنادی و پیمایشی به دنبال تأثیر مکانیابی اراضی نواحی پیراشهری منفصل در شهر مشهد بر کنترل یا تسریع در روند بافت ناکارآمد و همچنین تعیین ناحیه پیراشهری منفصل در شهر مشهد با موفقیت بیشتر در زمینه تحقق عناصر مکانیابی اراضی (شامل عناصر جمعیتی، اجتماعی و فرهنگی-عناصر اقتصادی-عناصر اداری، دفاعی و امنیتی-عناصر جغرافیایی، طبیعی و زیست محیطی-عناصر فضایی-کالبدی) می باشد. نتایج حاصل از آزمون تی زوجی و تحلیل واریانس یکطرفه نشان داد نواحی پیراشهری منفصل شهری در ابعاد اقتصادی، کیفیت زندگی، خدمات رفاهی بعد از الحاق از وضعیت بهتری برخوردار شده اند، اما در زمینه زیست محیطی و اجتماعی تغییرات منفی رخ داده است، ناحیه توس در شاخص کیفیت زندگی و شهرک باهنر در شاخص اجتماعی از وضعیت بهتری برخوردار بوده اند. همچنین نتایج حاصل از تاپسیس فازی نشان داد در نواحی پیراشهری منفصل، ناحیه منفصل توس در کنترل رشد بافت ناکارآمد و تحقق عناصر مکانیابی اراضی از عملکرد مطلوبتری نسبت به شهرک شهید باهنر و شهرک منفصل مهرگان برخوردار بوده است و می بایست به منظور جلوگیری از رشد و گسترش بافت های ناکارآمد در شهرک شهید باهنر و شهرک مهرگان، در حوزه برنامه ریزی تمهیدات لازم را بویژه در حوزه های زیست محیطی و اجتماعی مدنظر قرار داد.

کلمات کلیدی:

مکانیابی، بافت ناکارآمد، نواحی منفصل، پیراشهری، مشهد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1570941>

